

ပဲသင်းကောက်

(အညာဇလေ့ ရွာဇလေ့)

ခင်ခင်ထူး

တည်းကျောင်းဇရပ်

သည် ဘက်နှစ်တွေထဲမှာ ကျွန်မတို့ မိသားစု ခရီးတော်တော် ပေါက်
ခဲ့ကြသည် ။ အကြောင်းဆိုက်သဖြင့် ရောက်ခွင့်ရသည့်
ခရီးတွေကလည်း အညာတကြောဆိုတော့ အညာမြေ ခရီးလို့ တောင်
ပြောလို့ ရမည် ထင်ပါ၏။ မကွေး၊ နတ်မောက်၊ စလင်း၊ ကုန်းဇောင်းဘ
က်တွေ ကိုလည်း ရောက်သည် ။ နွားထိုးကြီး၊ မြင်းခြံ၊ မိတ္ထီလာ၊ ပုဂံ၊
ညောင်ဦးဘက်ကိုလည်း ရောက်သည် ။ မန္တလေးနှင့် လက်ခုပ်လက်ပြန်
မုံရွာ၊ အင်းရွာသစ်၊ ချောင်းဦး၊ အမြင့်ဘက်တွေကိုလည်း ရောက်ခဲ့ သည်
။ ရေစကြို၊ ပခန်းမှ သည် ရှင်မတောင်၊ တောင်ခြေစပ်က စိုင်သေရွာက
လေးကိုလည်း ရောက်လိုက်ရသေးသည် ။ မနေ့တစ်နေ့ကတော့ ခရီး
ဖော်များ နှင့်အတူ မတ္တရာ၊ သပိတ်ကျင်း၊ တကောင်းမြို့တွေဆီအထိ ခ
ရီးသွားခဲ့ရသည် ။

ကားဖြင့်သွားရသော ခရီးစဉ်များ မို့ ကားလမ်းဘေးတစ်လျှောက် မြ
င်ရသမျှ အညာရှုခင်း၊ အညာနိမိတ်ပုံတွေချည်း ဖြစ်၏။ ရာသီအလိုက်
အညာအတွေ့၊ အညာငွေ့တွေ ကွာသော်လည်း အညာခလေ့ကတော့
လျော့သည် မရှိ။ အထူးသဖြင့် ခရီးစဉ်တစ်လျှောက် ဖျိုးဖျိုးဖျပ်ဖျပ် တွေ
ရသည့် အညာရွာကလေးတွေကို မြင်ရတော့ ကျွန်မ ငယ်ငယ်က နေခဲ့ရ
သော အညာကျေးလက်ဘဝကို လွမ်းမိရသေးသည် ။ အညာဒေသ၏ သ
ဘာဝပေါက်ပင်တွေလို့ တောင် ဆိုနိုင်သော ထနောင်းပင်၊ မန်ကျည်းပင်၊

ကုက္ကိုပင်၊ ညောင်ပင်ကြီးတွေကတော့ အထင်ကရ ဖြစ်၏။ ထန်းတော ညိုညိုတွေက ဝေးသလိုလို နီးသလိုလို။ ကောက်ရိုးခြောက်ရောင်ထနေ သော ရွာတန်းရှည်ကလေးတွေကလည်း ကျွန်မ အာရုံဟောင်းတွေကို ဆိတ်ဆွနေကြသည် ။

ကျွန်မအဖို့ အမှတ်ထင်ထင်ရှိရသော အညာကျေးလက် ပုံရိပ်တွေထဲ မှာ ဧရပ်ဆောင်ကလေး တွေလည်း ပါသည် ။ တစ်ရွာတစ်ရွာအကူးမှာ ခရီးသွား နားနေဆောင်ကလေးတွေလို ဆောက်ထားကြသော ဧရပ်က လေးတွေက ရေတွက်ဖို့ ပင် ခက်သည် ။ များ လိုက်သည့်ဖြစ်ခြင်း။ ကျွန် မတို့ ၏ ရိုးရာသင်္ကေတလို့ ပင် ပြောနိုင်လောက်ပါ၏။ အညာရွာဆိုသ ည် နှင့် ရွာဦး စေတီကလေးတွေ ရှိမြဲဖြစ်သလို စေတီနှင့် မနီးမဝေးမှာ အရိပ်ခို တစ်ထောက်နားစရာ ဧရပ်ကလေးတွေ တွဲလျက်ရှိနေတတ်သ ည် ။ တချို့ရွာဆက်ဝေးသည့် နေရာတွေမှာ အေးမြသော သစ်ပင်ရိပ် ကောင်းကောင်း နှင့်အတူ ဧရပ်ကတုံးကလေးတွေကို ချစ်စဖွယ် မြင် တွေ့ရတတ်သည် ။

ဧရပ် ဆိုသော်လည်း သူ့နေရာ သူ့ဌာနနှင့်သူ တည်ဆောက်ပုံချင်း၊ သတ်မှတ်ပုံချင်းကလည်း မတူကြပါ။ သိမ်အဖြစ် သမုတ်ထားသော သိမ် ဧရပ်တွေလည်း ရှိသည် ။ ဘုန်းကြီး ကျောင်းဝိုင်းတွေထဲက ဥပုသ်သီတ င်းစောင့်ရန် ဆောက်ထားသော ဥပုသ်ဧရပ်တွေလည်း ရှိသည် ။ ဘုရား စေတီ အနီးမှာ တော့ အာရုံခံဘုရားဧရပ်ကလေးတွေ ရှိမြဲ ဖြစ်၏။ တစ် ရွာနှင့် တစ်ရွာကြား ခရီးသွားများ နားခိုရန် အလို့ ဌာ ကုသိုလ်ဖြစ် ဆော က်လုပ်ထားသော သာလာယံဧရပ်တွေကတော့ ရွာကျက်သရေဆောင် ဧရပ်ကြီးများ ဖြစ်သည် ။ ဘုရားပွဲ ကျောင်းပွဲများ ရှိလျှင် အရပ်လေးမျ က်နှာမှ လာကြသမျှသော လူသူလေးပါးကို စတုဒီသာ ကျွေးမွေးရန် ဆောက်လုပ်ထားသည့် စတုဒီသာ ဧရပ်တွေလည်း ရှိတတ်ပါသည် ။ သု

သန်တွင် ကွယ်လွန်ရှာသူအတွက် သရဏဂုံတင်ရန် ဆောက်လုပ်ထားသော သုဿန်ဇရပ် (သင်္ချိုင်းဇရပ်)တွေကလည်း ရွာအပြင်တစ်ခေါ်လောက်မှာ ရှိကြမြဲ ဖြစ်သည်။ ။

ဘုရားကျောင်း တန်ဆောင်းဇရပ်ကြီးတွေကတော့ အမြင်တင့်တယ်အောင် ဆောက်လုပ်ကြ သည်။ ။ ရွာချမ်းသာလေ ဇရပ်ကောင်းလေဆိုတော့ မင်းသားမှန်းသိအောင် သျှောင်တစောင်း ပေါင်းကြတာမျိုး ဖြစ်၏။ ။ သည် ဇရပ်ကြီးတွေ မြင်ရုံဖြင့် ရွာစီးပွားရေးကို ခန့်မှန်းနိုင်သည်။ ။ အဆင်တန်ဆာအားဖြင့် လှပခမ်းနားအောင် ဆောက်လုပ်ကြသည်။ ။ ဇရပ်ဆောက်ကောင်း သူတို့ ကို ရှာဖွေကာ ဆောက်လုပ်စေသည်။ ။ ကျွန်းတိုင်လုံးကြီးများကို ရေနံချေးဝအောင်သုတ်ပြီး သွပ်ပြား ပြန့်ပြန့်ကြီးတွေ မိုးထားသော ရှေးဇရပ်ကြီးတွေကလည်း အညာ၏ အမှတ်အသားဖြစ်သည်။ ။ နှစ်ထမ်းကြာအောင် သုတ်လာသည့် ရေနံချေးက ရေနံရည်ဝကာ မည်းမည်းချိတ်နေတတ်သည်။ ။ တချို့ဇရပ်တွေက အုတ်ခုံမခံဘဲ တိုင်လုံးခြေတံရှည်ထူကာ သစ်သားကြမ်းခင်း ထားတာမျိုးလည်း ရှိသည်။ ။ အုတ်ခုံလည်း မခံ၊ သစ်သားကြမ်းလည်း မခင်းသည့် မြေစိုက်သွပ်မိုး ဇရပ်ကလေးတွေ ကိုတော့ ကျွန်မတို့ ရွာတွေဘက်မှာ ဇရပ်ကတုံးခေါ်ကြသည်။ ။ အမိုးတစ်ခုတည်း အောက်တွင် အလယ်၌ လမ်းထား၍ မျက်နှာချင်းဆိုင် ဆောက်ထားသော ဇရပ်ကို ရင်ကွဲဇရပ်ဟု ခေါ်တာမျိုးလည်း ရှိ၏။

ကျွန်မငယ်ငယ်က အမေအမေ (အမေကြီး) နှင့် ဈေးရောင်းလိုက်ခဲ့ဖူးတာကိုလည်း အမှတ်ရမိသည်။ ။ ကျွန်မတို့ ရွာတွေမှာ မိဘနှစ်ပါး၏ အဖေနှင့် အမေကို အဘိုးရယ် အဘွားရယ် မခေါ်ကြဘဲ အဘ၊ အမေကြီးလို့ သာ သုံးစွဲခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ ။ ကျွန်မအမေကြီးက သစ္စေးသုတ်ခံတောင်းပက်လက်ကြီးကိုရွက်၍ တစ်ရွာ တစ်ရွာကူးရင်း ဈေးရောင်းရ

သူ ဖြစ်သည်။ ။ တစ်ဖက်က ဘိုးမွေဘွားမွေ တောင်သူလုပ်ငန်း လုပ်သော်လည်း ဈေးမရောင်းရဘဲ နေနိုင်သူမဟုတ်။ ဝါသနာ ပါတာကလည်း တစ်ကြောင်း၊ ဈေးတောင်းခေါင်းရွက် ရောက်ရာရွာတွေမှာ အခြေကျနေကြသော ဆွေဆွေမျိုးမျိုးတွေကို တွေ့ချင်တာကလည်း တစ်ကြောင်းမို့ တောင်သူလုပ်ငန်း တလင်းတက်ချိန် တွေမှာ ဈေးတောင်းခေါင်းပေါ်တင်ရင်း ရွာလည်ထွက်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ။ အမေကြီးသွားရာ စပ်ထဘီဒယဉ်တိုက်နှင့် တကောက်ကောက် လိုက်ရသူ ကျွန်မမှာလည်း ရွာပေါက်စေ့ အိမ်ပေါက်စေ့ ရောက်ရတော့သည်။ ။ အညာနေ ချစ်ချစ်တောက်အောင် ပူတတ်သည့် ရာသီဆိုတော့ တစ်ရွာနှင့် တစ်ရွာကြားက ဇရပ်ကတုံးတွေမှာ မြေးအဖွားနှစ်ယောက် နားကြရတာကိုလည်း ကျွန်မ သတိရမိ သည်။ ။

"ကိုင်း...ငါ့မြေး တစ်ရိပ်ခိုကြဦးစို့ရဲ့ "

အမေကြီးက ခံတောင်းကလေး ခေါင်းပေါ်ကချကာ ခေါင်းခုတ်ကလေးဖြင့် ချွေးသုတ်သည်။ ။ ပြောင်းဖူးဖက်ဖြူလိပ်ကြီး မီးညှိဖွာကာ ဇရပ်ဒကာကို မေတ္တာပို့ရင်းက ရောက်တတ်ရာရာ စကားတွေ ပြောတတ်တာကိုလည်း ကျွန်မ မမေ့နိုင်ပါ။

"အင်း...သည် ဇရပ်ကတုံးကလေးက ကိုရာကျော်ကောင်းမှုပေါ့တော်၊ သစ်ရိပ်သာတော့ လူရိပ်လာသယ်၊ အပူထဲကလာတဲ့ လူကို ချွေးသိပ်ရသယ်ဆိုတာ နည်းတဲ့ ကုသိုလ်မှ မဟုတ်သာ။ ။ အမေကြီးတို့ ငယ်ငယ်ကတည်းက ဇရပ်အေ။ လှေဦးခြောက်ခြောက် လှေဦးစိုစို ဆိုသာလိုသည်။ ဇရပ်က ရာဇဝင်နဲ့၊ ခေတ်အခါ မကောင်းချိန်တုံးက ရာကျော်ဇရပ်ဆီက သေနတ်သံကြားသယ် ဆိုရင်ပဲ ငတို့ မှာ ပုန်းရသာ နေစရာမရှိဘူး။ ဘယ်ရယ်လို့ ဟုတ်ပေါင်အေ၊ ဘယ်သူက ဘယ်သူ့ ပစ်နေမှန်းလ

ည် မသိပါဘူး။ သေနတ်သံကြား ပုန်းရသွဲခေတ်ကို အေရဲ့ ။"

သုဓမ္မာဇရပ်၊ အောက်မင်္ဂလာဇရပ်၊ ဝေပုလ္လဇရပ် စသဖြင့် မင်္ဂလာယူကာ မှ ညှိကြသည့် ဇရပ်တွေရှိသလို ကျွန်မတို့ ရွာတွေဘက်မှာ တော့ဘိုးကြီးဇရပ်၊ အောင်ရဇရပ်၊ ကံသာဇရပ် စသဖြင့် ဇရပ်ဒါယကာ အလှူရှင် အမည်တပ်ကာ ဇရပ်အမည်တွင် သည် လည်း ရှိ၏။ သည် လို ဇရပ်နှင့် မကင်းသော ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ် ဇာတ်လမ်းတွေကလည်း အများ သား။ တစ်ခေတ်တစ်ခါက ခါးခါးသီးသီး ရှိခဲ့သော ဇာတ်လမ်းတွေက ကြေကွဲစရာ၊ တချို့ဇာတ်လမ်းတွေက လွမ်းစရာ၊ ဇရပ်ကလေးပင် ငယ်သော်လည်း အတွေ့အကြုံကြီးကြသည် ။

ကျွန်မတို့ ရွာမြောက်ဘက် ခရီးတိုင်ဝက်လောက်ဝေးသည့် နေရာမှ ရွာသီချင်း ရှိသည် ။ လုတ်တိုင်းကုန်းဟု လည်း ခေါ်ကြသေးသည် ။ ရွာမြောက်ဘက် ခံစပ်ခြုံ၊ ဆောက်ခြုံစည်းရိုး ကျိုးကျိုးကျဲကျဲကလေးကို လွန်သည် နှင့် ဇရာမ ကုက္ကိုပင် မှိုင်းမှိုင်းအုပ်အုပ်ကြီးကို ဘွားကနဲ တွေ့ရပြီ။ သည် ကုက္ကိုပင်အုပ်ကြီးအောက်မှာ သရဏဂုံ ဇရပ်ကလေး တစ်ဆောင်နှင့်အတူ သီချင်းရှိခြင်း ဖြစ်၏။ နေ့လယ်နေ့ခင်းဆိုလျှင် သည် နေရာကို ကျွန်မတို့ နွားကျောင်းထွက်ကြရ သည် ။ နွားစာတွေကလည်း ပေါ့ပါဘိခြင်း။ သီချင်းနှင့် မနီးမဝေးမှာ ကြာပင်အင်းကြီးကလည်း ရှိသည် မို့ နွားကျောင်း ထွက်ကြဟေ့ဆိုသည် နှင့် ရွာမြောက်ဘက်ကို သာ ထွက်လေ့ရှိကြပါသည် ။ နွားတွေကို တောထဲလွှတ်ထားရင်း သီးကင်းစ သရက်သီးစိမ်းတွေ တက်ခူးသူက တက်ခူး၊ ကြာတွေ ချိုးသူကချိုး၊ ဆော့ကြကစားကြသူတွေက နွားမြူးဆူးတိုးကစားကြ။ မောတော့ ကုက္ကိုပင်အုပ်ကြီး အောက်က သီချင်းဇရပ်ပေါ်မှာ တအောင့်တဖြုတ် နားကြသည် ။ ဇရပ်တိုင်တွေကို ဘုတ်တိုင်လုပ်ရင်း ဒီထိုးတမ်း၊ စိမ်ပြေးတမ်း ကစားကြသည် ။ ဇရပ်တို့ ၏ ထုံးစံမီးသွေးခဲဖြင့် အရပ်တွေ ဆွဲကြ

၊ စာပြောင်တွေရေးကြ ပွစာတက်နေတတ်သည် ။ ကျေးလက်နေ က လေးများ အတွက်တော့ သင်္ချိုင်းကုန်းဇရပ်သည် ပင် ကစားကွင်းလိုလို ဖြစ်နေတော့၏။ သည် သင်္ချိုင်းဇရပ်မှာ လည်း ဇာတ်လမ်းရှိသည် ။

"တို့ ဘဒ္ဒေးက စိတ်မနှံ့ရှာဘူး။ သွက်သွက်ခါခါကြီးရယ်လို့ လည်း မ ဟုတ်ပေါင်အေ၊ ဒါပေသိ ရွာက အရူးကိုဘရင် ခေါ်ကြသာပဲ၊ သူက ရွာ ထဲမနေဘူး။ သင်္ချိုင်းဇရပ်သွားနေသာ ညတိုင်ရင် ကုက္ကိုပင် အုပ်အုပ်ကြီးအောက်က ဘဒ္ဒေးဖွာသဲ့ ဆေးလိပ်မီးကို ရဲကနဲ ရဲကနဲ မြင် နေရသာ၊ နေ့ခင်းဘက်တော့ ရွာရိုးကိုးပေါက် သွားနေသာရယ်။ ညဘ က်များ တော့ သင်္ချိုင်းလမ်းက မဖြတ်ဝံ့ကြဘူး။ တစ္ဆေသူရဲ ကြောက်သာ ထက် ဘဒ္ဒေးက လူရိပ်မြင်ရင် ဓားပြဓားပြနဲ့ အော်သာရော၊ တွေ့ရာမြင် ရာနဲ့ အကုန်ကောက်ထုသာရောဆိုတော့ ရှောင်ကြသယ်။ ဘဒ္ဒေးရှိစဉ် အခါတုံးက ငတို့ ရွာ ဓားပြလာမတိုက်ဝံ့ကြဘူး။ ဘဒ္ဒေးက လူရိပ်လူခြေ တွေ့သာနဲ့ ဦးအောင် ကျုံးအော်ထားနှင့်သားကိုး အေရဲ့ ။ ခေတ်ကျပ်ထဲ ရောက်တော့ ဓားပြတွေက ရွာကို ဝင်ချင်သာနဲ့ ပဲ ဘဒ္ဒေးကို အရင်သတ် ပစ်လိုက်ကြသာ ဘဒ္ဒေးမရှိတော့ပေမယ့် ဇရပ်ကလေးဆီက ဆေးလိပ် မီး ရဲကနဲ ရဲကနဲ တွေ့ရသယ်လို့ ပြောကြသာပဲ"

အမေက ရွာကြောင်း ရပ်ကြောင်းတွေပြောတော့ ဆရာကြီးမင်းသုဝ ဇာန်၏ 'ဖိုးမောင် လာပြီ' ကဗျာကလေးကို ကျွန်မ သတိရလိုက်မိ၏။ ကျွ န်မ မသိမမိလိုက်သော အမေဘဒ္ဒေးဆိုသူကို သင်္ချိုင်းဇရပ်ပေါ် ရောက်ရ တိုင်း အောက်မေ့နေမိတတ်ပါသည် ။

ကျွန်မတို့ ရွာ အရှေ့ဘက် စိုက်ခင်းစပ်မှာ တည်ထားသည့် ကိုးတော င်ပြည့် စေတီငယ်နှင့် ဇရပ်ဆောင်ကြီးကတော့ ခိုင်လည်း ခိုင်၊ ကြီးလည်း ကြီး၊ ခမ်းလည်း ခမ်းနားလှသည် ။ ဇရပ်ကြီးက အုတ်ခုံခုံ ကျ

န်းတိုင်လုံးကြီးများ နှင့် သွပ်ပြန့်ကြီးတွေ မိုးထားသော မိုးလုံလေလုံ ဇရပ်ကြီးဖြစ်သည်။ ။ အဝေးကကြည့်လျှင် ထုံးဖြူဖြူစေတီကလေးနှင့် ရေနံချေးရောင် ပေါက်နေသည့် ဇရပ်အိုကြီးနှင့် ထန်းပင်နှစ်ပင်က အညာပုံရိပ်ဆန်လှပါသည်။ ။ ရွာတန်းရှည်ကြီး နောက်ခံဖြင့် သည် ဘုရား သည် ဇရပ်က အနုစိတ် ဆွဲထားသော ရေဆေးပန်းချီကားကြီး တစ်ချပ်နှင့်တောင် တူနေတတ်သည်။ ။ ကိုးတောင်ပြည့် ဘုရားပွဲရက်များမှာ တော့ သည် ဇရပ်ကြီးထဲမှာ ဆွမ်းတော်ကြီး လောင်းလှူကြသည်။ ။ သည် ဇရပ်မှာ ပဲဥပုသ်သီလ ယူကြသည်။ ။ ကျွန်မတို့ ရွာက ဆွမ်းကြီးလောင်းကြရာတွင် ဆွမ်း၊ ဆွမ်းဟင်း လောင်းကြသူများ ထက် အညာကျေးလက် မုန့်များ လောင်းလှူတတ်ကြသည်။ ။ မုန့်ဆီကြော်၊ မုန့်ဖက်ထုပ်၊ မုန့်ခဲဖွယ် စသည့်မုန့်များကို ထန်းခေါက်တောင်းကြီးတွေထဲ ထည့်၍ ဆွမ်းလောင်းတောင်းဟု ခေါ်ကြ၏။ ဇရပ်ကြီးထဲတွင် မုန့်နံ့တွေ လှိုင်နေတော့သည်။ ။ ကျွန်မတို့ ကလေးများကတော့ ဆွမ်းလောင်းအပြီး မုန့်ကျန်များကိုလုဖို့ ဇရပ်တိုင်တွေနား ထိုင်လိုက်ထလိုက် မုန့်မျှော်ကြရသည်။ ။ နောင် ကျွန်မရွာကိုရောက်တိုင်း သည် ဘုရား ဇရပ်ကြီးဆီရောက်လျှင် ဘုရားပွဲမုန့်ဆိုကြသည့် မုန့်ဆီကြော်နံ့တွေ ထောင်းကနဲ ရနေတတ်ပါသည်။ ။

နောက် ကျွန်မ အမှတ်တရရှိရသည့် ဇရပ်တစ်ဆောင်ကတော့ ကျွန်မတို့ ရွာမှ အရှေ့ကြည်းတောတန်းရွာများ ဆီ ကူးရသော လှည်းလမ်းပေါ်က သိမ်တိုင်ဇရပ်ကြီးကိုပဲ ဖြစ်သည်။ ။ ကျွန်မတို့ ရွာမှ ကြည်းတောရွာတွေဆီ ရောက်အောင် ခရီးသုံးတိုင်လောက် လှည်းမောင်းရသည်။ ။ သုံးတိုင်ဆိုတော့ ခြောက်မိုင်လောက်ရှိမည်။ အညာနွေ နေပူပူအောက်မှာ ဖုန်တဖျောဖျော သွန်ကျနေသော လှည်းလမ်းတစ်လျှောက် ခရီးပြီးအောင် ဖြတ်ရတာမို့ လှည်းပေါ်က လူတွေလည်း ပန်း၊ နွားတွေလည်း ပန်းကြသည်။ ။ ကျွန်မတို့ ကတော့ သိမ်တိုင်ဇရပ်ကိုပဲ မျှော်ကြမြဲ။

သိမ်တိုင်ဇရပ်ခြေ လှည်းဆိုက်ပြီဆိုလျှင် နွားတွေချွတ်ကြပြီ။ သစ်ပင်မှာ နွားတွေချည်ကြရင်း ဇရပ်ရိပ်ကို ခိုကြရပြီ။ သည် ဇရပ်ကြီးကတော့ သက်တမ်းရင့် သရက်ပင်ကြီးတွေ အုပ်အုပ်မိုးမိုး ရှိသဖြင့် အရိပ်အာဝါသ ကောင်းလှသော ရေကြည်တစ်ပေါက် ခရီးတစ်ထောက် နားနိုင်သည့် ဇရပ်ကြီးဖြစ်သည်။ ။ ဟိုရွာသည် ရွာ အကြောင်းကြီးငယ်ရှိလို့ ကူးကြရသူ တိုင်းသည် ဇရပ်ကိုရောက်လျှင် မနားသူမရှိ။ တချို့ကပါလာသည့် ပုဆိုး ဟောင်းကလေး ဇရပ်ပေါင်ပေါ်တင်ကာ တစ်ရေးပင် အိပ်လိုက်ကြသေး ၏။

အညာကျေးလက်ရှိ ဇရပ်များ နှင့် အတူတွဲမြင်ရတတ်သည့် ရေချမ်း စင်ကလေးတွေကလည်း ရေကုသိုလ်ယူကြသည်။ ။ အရိပ်ကုသိုလ်နှင့် ရေကုသိုလ်က အေးမြခြင်းသဘောကို ဆောင်ပါသည်။ ။ ရှေးက ဇရပ် တွေမှာ စားအိုးစားခွက်များ သာမက ဆန်၊ ဆီ၊ ဆား၊ ငပိများ ပင် ထားကြသည် ဆို၏။ ကိုယ့်ပါလာသည့် ပဲတစ်ထုတ်၊ ငရုတ်တစ်ဆုပ်ဆို သလို အလှည့်ပြန်ဖြည့်တတ်ကြသည့် ကုသိုလ်ဖြစ် ဓလေ့လည်း ရှိသေး သည်။ ။ အမေကြီးကတော့ ကျွန်မကို သည် လိုပြောဖူးပါ၏။

"ဟိုး ရှေးရှင်ဘုရင်မင်းများ လက်ထက်တုံးက ဇရပ်မှာ တည်းခိုကြ သူတွေ ဘာလိုသလဲ ဆိုသာကို သူလျှိုထားပြီး စုံစမ်းစေသတဲ့ ။ တည်းကြခိုကြတဲ့ သူတွေနှုတ်က ညည်းလိုက်တဲ့ ရိက္ခာ အသုံးအဆောင် ကို ချက်ချင်းဖြည့်တင်းစေသတဲ့ တော် ကောင်းလိုက်ပုံများ "

သည် လို ဇရပ်ဓလေ့လည်း ရှိခဲ့ဖူး၏။ ကျွန်မတို့ နိုင်ငံမှာ ဇရပ်ဆိုသ ည့် နားခိုရိပ်သာကလေးတွေ တည်တန့်နေသေးသရွေ့ ယဉ်ကျေးမှုမပျက် ယွင်းသေးတာ သေချာသည်။ ။ ဘုရားငုတ်တို ဇရပ်အိုအို ဆိုသော်လည်း ရှေးမြန်မာတို့ ၏ ယဉ်ကျေးမှုကတော့ သစ်လွင်ဆဲ ဖြစ်သည်။ ။

(မဟေသီမဂ္ဂဇင်း၊ ဧပြီ၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ်)

ထာဝရပုညရေချမ်းစင်

အညာဒေသ၏ နွေရာသီကား စာဖွဲ့ရလောက်အောင် ညီးညီးလောင်လောင် ပူပြင်းလှသည် ။ အညာတွင် နွေရာသီကလေး ဝင်တော့မယ်ဆိုသည် နှင့် လေကလေးပြက်ချင် လာပြီ။ သစ်ရွက်တွေက ဝါရာမှ ရွှေ၊ ရွှေရာမှ ညို၊ ညိုရာမှ မောင်းသည် ဆိုသည့် နွေရာသီဘွဲ့များ တွင် ပါတတ်သလို ကြည့်လေရာတိုင်း ဝါညိုရောင်ပြေးနေတတ်ပါသည် ။ ကျွန်မက အညာသူဆိုတော့ အညာနွေ ပူကာမှ ပူရော အညာသည် နွေရောက်မှ ကိုယ်ပိုင်အလှ ပေါ်လွင်သည် ထင်မိပါ၏။

နွေရောက်ပြီဆိုလျှင် ကျွန်မတို့ ရွာကလေးသည် အပူငွေ့ ဖုန်ငွေ့တွေ ထကာ တစ်ရွာလုံး မှိုင်းလုံးကြီး ရိုက်နေတတ်သည် ။ လေတစ်ချက် မွေ့လိုက်တိုင်း ရွက်ဝါတွေ တဖျောဖျော ကြွေကျလာ တတ်သည် ။ ပေါ့ပါးသည့် အရွက်တွေကတော့ ဝဲကတော့ထိုးကာ လွင့်ကျလာတာမျိုး ကြည့်လို့ အလွန်ကောင်းသည် ။ မြစ်နားကမ်းနား လေတဖြူးဖြူးရွာဆိုတော့ လေက နော့ချင်တိုင်းနော့ပြီး ရွက်ဟောင်းညှာကျင်တွေ ကြွေလို့ ကောင်းကြပုံပေါ်၏။ ကျွန်မတို့ ကလေးတုန်းက ရွာအရှေ့ထိပ် လက်ပံပင်အုပ်ကြီးဆီ အရောက်ပြေးကာ လက်ပံပွင့်ကောက် သွားခဲ့ရတာကို မှတ်မိပါသေးသည် ။ ရိုးတံပြိုင်းပြိုင်း သစ်ကိုင်းမွဲခြောက်ခြောက်ကြီးတွေ မှာ တွယ်ကပ်နေသော လက်ပံပွင့် နီနီကလေးတွေ အကြွေကို စောင့်

ကောက်ရသည် ။ ချာလည်ချာလည် ကြွေဝဲကျလာသော လက်ပံပွင့်က
လေးတွေကို ကလေးသဘာဝ လှကောက်ရတာ ပျော်စရာကောင်းလှပါ
၏။ နွေရောက်မှ ရနိုင်သည့် အပျော်မဟုတ်လား။ နွေရောက်လျှင် ထန်း
ခေါက် တောင်းကလေးတွေ ကိုယ်စီပိုက်ကြရင်း လက်ပံပွင့် ကောက်ရ
သည် ။ ဝါလေကောက်ရသည် ။ ရိတ်သိမ်းခူးခြွေပြီး မြေပဲခင်း ပဲခင်း
တွေထဲမှာ ပဲသင်းကောက်ကြရသည် ။ ကလေးတွေဆိုတော့ သည် လိုလှ
ပဲရခြင်းကိုပင် ကစားနည်းတစ်မျိုး မှတ်ယူကာ ပျော်ကြရပြန်သည် ။

နေကလည်း ကျိုက်ကျိုက်ဆူ၊ ဖုန်ကလည်း ပိုက်ပိုက်ထူဆိုတော့
ပြေးရင်းလွှားရင်း ရေငတ်ကြပြီ။ ရေဆာတိုင်း အပင်ခွကြားမှာ ညှပ်ကာ
တည်ထားသော ‘ဘိုးတိုင်း’ရေအိုးစင် ကလေးမှာ ရေပြေးသောက်ကြရ
၏။ ကျွန်မတို့ ကလေးတွေက ရေအိုးစင်ခေါ်လျှင် အဘတို့ က
မကြိုက်ကြ။ ရေချမ်းစင်ခေါ်စေချင်သည် ။ ချမ်းမြသော ရေစင်ဆိုသည့်
သဘော ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ကျွန်မတို့ သောက်နေကျ ရေချမ်းစင်မှာ ကျွန်
မတို့ အဘိုး ဘိုးတိုင်းခင် တည်သွားသော ရေချမ်းစင် ကလေးဖြစ်သည်
။ ရေကုသိုလ်ရှင်ကို ကမ္မည်းမထိုး၊ စာတန်းမတင်သော်လည်း ရွာက
တော့ ဘိုးတိုင်း ရေချမ်းစင်လို့ သာ နှုတ်ကျိုးနေကြပြီ။ သည် လို ရွာနှင့်
မနီးမဝေး သစ်ခင်းတွေဘက်မှာ ရေချမ်းစင် ကလေး လိုအပ်စွာ
တည်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည် ။ သစ်ခင်းသစ်ကွက်တွေထဲ အလုပ်ဆင်းကြသူတို့
ဘိုးတိုင်းရေချမ်းစင်မှာ ရေမသောက်ဖူးသူ မရှိ။ ရေမှုတ်ရိုး ရှည်ရှည်ကို
အိုးထဲဇပ်ကနဲ နှစ်ကာ ပါလာသည့်ရေကို သောက်လိုက်ရသည် နှင့် အ
မောပြေရလေ၏။ သည် လို ရေချမ်းစင်ကလေးကို အညာရွာတွေမှာ နေ
ရာတိုင်းလိုလို တွေ့မြင်နိုင်ပါသည် ။ အောက်ပြည် အောက်ရွာများ တွင်
လည်း သည် ဓလေ့ ရှိနိုင်ပါသည် ။ သို့သော် အညာနေပူပူ ဥတူပူပူကြီး
ထဲက ရေအိုးစင်ကလေး၏ အေးမြခြင်းကိုတော့ မမီတန်ရာပါ။

နွေခရီး ဒီးတိုက်လာကြရသော လှည်းအုပ်၊ လူအုပ်၊ နွားအုပ်၊ ဆိတ်အုပ်၊ သိုးအုပ်တွေ နားခိုရာ သစ်ပင်အရိပ်၊ ဇရပ်အရိပ်တွေမှာ ရေချမ်းစင်ကလေးတွေ ရှိတတ်မြဲ ဖြစ်သည်။ ။ တိရစ္ဆာန်များ သောက်သုံးနိုင်ရန် သစ်သားပန်းကန် ပက်လက်ကြီးတွေမှာ လည်း ရေဖြည့်ပေးထားတတ်ကြသေး၏။ နွားရေတိုက်လေးဟု ခေါ်ကြပါသည်။ ။ အညာတောရွာ ရေချမ်းစင် ကလေးများ ၏ ထုံးစံ ဒေသထွက် မြေသောက်ရေအိုးကလေးတွေမှာ လက်ကိုင်ပါ သစ်သားပြားကလေးတွေ ဖုံးထားလေ့ရှိသည်။ ။ အုန်းသီးမှုတ်ကို လက်ကိုင်ရိုး တပ်ထားသော သောက်ရေမှုတ် ကလေးတွေကို ကန့်လန့်ဖြတ် တင်ထားတတ်ကြပါသည်။ ။ ရေသောက်သူများကြလွန်းလို့ ရေမှုတ်အိုးကလေး ခြောက်သည် မရှိ။ ရေအလှူရှင်ကလည်း အမြဲ ဖြည့်ပေးလေ့ရှိသည်။ ။

ကျွန်မမြင်ဖူးသလောက် ရေချမ်းအိုးကလေးများကို ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် တည်ထားတတ်ကြ၏။ မနိမ့်မမြင့် သောက်မီရုံ သစ်ပင်ခွဆုံ ကောင်းကောင်း မှာ အထိုင်ကျအောင် ညှပ်တည်တည် ထားတာလည်း ရှိသည်။ သစ်ပင် ပင်စည်မှာ ထောက်တိုင်ကလေး ရေအိုးတည်ရှိကာ တင်ကြသည် လည်း ရှိ၏။ အိုးမလှုပ်အောင် ခွင်ကလေး ချိုင့်ထားတတ်သည်။ ရေအိုးနှုတ်ခမ်းကို သံနန်းဆိုင်းကြိုးဖြင့် သိုင်း၍ သစ်ကိုင်းတုတ်တုတ်မှာ တန်းလန်းဆွဲတာမျိုးလည်း ရှိပါသည်။ ။ တချို့နေရာများ တွင် လေးတိုင်စင်ကလေး ထိုးပြီး ထန်းရွက်စိမ်း နှစ်ရွက်သုံးရွက် ထပ်မိုးကာ ရေချမ်းစင်ကလေး သီးသန့် တည်ထားတာမျိုးလည်း ရှိ၏။ သောင်သောင် သာသာရှိသော ရွာကြီး ဝန်းကျင်များမှာ တော့ အုတ်ရေချမ်းစင်တွေ ရှိတတ်သည်။ ။ သည် လို အုတ်ရေချမ်းစင်တွေမှာ တော့ သောက်ရေအိုး နှစ်လုံးသုံးလုံး တည်လို့ ရသည်။ ။ ရေသောက်ရင်းက အတွင်းအင်္ဂါတေ မှာ မြုပ်ထားတတ်သော မှန်ကို ကြည့်နိုင်ကြသည်။ ။

ရေအိုးအောက်မှာ သဲထူထူ ခင်းထားကြပြီး စပါးစေ့တွေ ကြဲထားတော့
ရေသွန်တိုင်း စပါးပင်ကလေးတွေ လန်းနေကြသည်။ မြင်ရသမျှ ခြောက်သွေ့နေသည့် အညာဝန်းကျင်ကို အစိမ်းကလေး စွက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်
သည်။ တစ်ခံတစ်ရံ ရွာဆက်ပြတ်လျှင် ရေချမ်းစင် ကလေးတွေလည်း
အဆက်ပြတ်ရတော့သည်။ ။ ဘွားကနဲ တွေ့လိုက်ရပြီ ဆိုလျှင်တော့ ဝမ်း
သာကြရပြီ။

ရေချမ်းစင်ခလေးသည် ဘုရားရှင် လက်ထက်ကတည်းက
တည်ရှိကြောင်း ဆရာကြီး ဦးဖိုးလတ် မြန်မာပြန်ဆိုသော အာသောကမ
င်းကြီး ကျောက်စာတိုင်များ တွင် ပါရှိသည်။ ပုဂံခေတ်၊ အင်းဝခေတ်၊
ကုန်းဘောင်ခေတ် စာဆိုတို့ ကလည်း ဇရပ်နှင့် ရေချမ်းစင်များကို စာဖွဲ့
ခဲ့ကြသည်။ ။ ရေချမ်းစင်သည် မြန်မာတို့ ၏ ကိုယ်ပိုင်ခလေးဖြစ်ပြီး အ
ညာကျေးလက်၏ မြင်ကွင်း စစ်စစ်လည်း ဖြစ်သည်။ ။ ၁၉၅၇-ခုနှစ် မူလ
တန်း သင်ရိုးညွှန်တမ်း တတိယတန်း ဖတ်စာအုပ်ထဲတွင် ‘ရေချမ်းဒကာ
ဖိုးသောကြာ’သင်ခန်းစာကလေးကို သင်ကြားပေးခဲ့သည်။ ။ တေးသီချင်း
များ တွင် လည်း ရေချမ်းစင်ကလေးကို သီကုံးစပ်ဆိုခဲ့ကြသည်။ ။ ဘုရား၊
တန်ဆောင်း၊ ကျောင်းကန်၊ ဇရပ်များ တွင် ရေချမ်းစင် အဆောင်တွေ
တွဲလျက်ရှိတတ်သည်။ ။ ကျွန်မတို့ အညာ ကျေးလက်တွေ မှာ တော့ ခရီး
သွားတို့ တစ်ထောက်နားလေ့ ရှိရာ သစ်တစ်ပင်ရင်း၊ ဝါးတစ်ပင်အောက်
မှာ ရေချမ်းစင် တည်သည့် အလေ့ရှိသည်။ ။ ဘုရားပွဲ၊ ကျောင်းပွဲ၊
ဘုန်းကြီးပွဲ၊ နတ်ပွဲတွေမှာ ရေချမ်းအိုးတွေကို ဝါးစင်ကလေး ထိုး၍ တ
ည်ထားတတ်ကြသည်။ ။ တချို့ဒေသတွေမှာ သောက်ရေအိုး တစ်လုံးစီ
တွင် ဟေတုပစ္စယော၊ အာရမ္မဏ ပစ္စယော၊ အဓိပတိ ပစ္စယော စသည်
ဖြင့် ၂၄ ပစ္စည်းပဋ္ဌာန်း ဒေသနာတော်ကို ရည်၍ ရေချမ်းအိုး ၂၄ လုံး တ
ည်တတ်ကြ၏။

တပေါင်းလတွင် ကျင်းပသော ကိုကြီးကျော် နတ်ပွဲကို ကျွန်မတို့ ရောက်ခဲ့စဉ်က သောက်ရေအိုး အလုံး (၅၀) လောက် တည်ထားကာ ချင်းတွင်းမြစ်ရေ ကြည်ကြည်ကို ရေစုတ်စက်ဖြင့် သွယ်ကာ ဖြည့်ပေးသည်။ နတ်ပွဲလာတို့ များ လွန်းတော့လည်း ရေစုတ်စက်ပင် မနိုင်ချင်။ လမ်းတစ်လျှောက်မှာ လည်း လမ်းရွာ၊ အတွင်းရွာတွေက ပုထိုးစေတီ တန်ဆောင်း ဧရပ်ပြုပြင်ရန် သဒ္ဓါတတ်အားသရွေ့ အလှူတော်ခံလေ့ ရှိကြသည်။ ကားလမ်းမပေါ်မှာ ထိုးထားသော စတုဒီသာ ဧရပ်တွေမှာ နားနေနိုင်သည်။ ရေအေးအေးကလေး သောက်သုံးနိုင်ကြသည်။ ခရီးပူပူက လာသူတို့ အတွက် အေးမြသောရေဖြင့် ဆီးကြို ဧည့်ခံကြခြင်းကပင် ကုသိုလ်တွေ ရလှကြပြီ။

ကျွန်မတို့ ရွာအဝင်မှာ ရသာညောင်ပင် (ရွာသာညောင်ပင်) ကြီး ရှိသည်။ သည် ညောင်ပင်မှာ နတ်စင်လည်း ရှိသည်။ ရေချမ်းစင်လည်း ရှိသည်။ ညနေတိုင်လျှင် ရေချမ်းစင်ကလေးကို ကျွန်မတို့ မိန်းမလေးတွေက အားလျှင် အားသလို ရေသွားဖြည့်ကြရသည်။ ညောင်ပင် ပါးပျဉ်းဖုကို သစ်သားထောက်တိုင် ခိုင်ခိုင်ရိုက်၍ ‘နဘက်’ သောက်ရေအိုးကြီး နှစ်လုံးတည်ထားသည်။ ကျွန်မတို့ နယ် နဘက်ရွာက ထွက်သည့် နဘက်ရေအိုး ဖြစ်ပါသည်။ ရေမှုတ်နှစ်မှုတ်ကို ကြေးနန်းကြိုးဖြင့် ချည်ကာ ညောင်ပင်မှာ အလိုက်သင့် ကပ်ဆွဲထားသည်။ ရေမှုတ် ပျောက်မှ စိုး၍ မဟုတ်ပါ။ ရေမှုတ် မြေပေါ်ကျကာ ဖုန်သဲပေမှာ စိုး၍ ဖြစ်သည်။ (ကျွန်မတို့ ရွာတွင် အုန်းသီးအလုံး လှလှကလေးများကို ချောအောင်သပ်၍ လက်ကိုင်ရိုးတပ်ကာ ရေမှုတ်လုပ်သည့်ဓလေ့ ရှိသည် မို့ အိမ်တွေမှာ လည်း သောက်ရေမှုတ်ကိုပဲ သုံးတတ်ကြသည်။) သောက်ရေအိုးဖုံးမှာ သစ်သားနှစ်ပြား စပ်ရိုက်ထားပြီး သစ်သားကို ဂငယ်ပုံ ခုတ်၍ ကွင်းတပ်ထားတော့ လက်ကိုင်ဖြစ်ရသည်။ ညနေတောထဲ

က (စိုက်ခင်း စားကျက်ခင်းတွေဆီက) နွားကျောင်းအပြန် ရသာညောင် ပင်ကြီးအောက် ရောက်လျှင် သည် ရေချမ်းစင်က ရေကို မက်ရေစက်ရေ သောက်တတ်ကြသည် ။ အိမ်ရောက်ကာနီးပါလျက် ရေချမ်းစင်က ရေ ကို တမင်သောက်ကြခြင်း ဖြစ်သည် ။ ‘ရေချမ်းစင် ရေကလေးက အေး လွန်လွန်းလို့ ဟဲ့’ဟု ဆိုကြသည် ။

ညနေ ရေခပ်ဆင်းချိန်တွင် အမေကြီးက ကျွန်မတို့ ကို ရေချမ်းစင်မှ ရေသွားဖြည့်ဖို့ မမေ့မလျော့ သတိပေးမြဲဖြစ်ပါသည် ။ ကျွန်မတို့ ရွာက ဧရာဝတီမြစ်ဆိပ်ကမ်း ဘေးရွာမို့ သောက်ရေ သုံးရေဆိုလျှင် မြစ်ရေကို သာ သုံးကြသည် ။ မြစ်ရေကို ရန္တပိုအိုး ခပ်လတ်လတ်ကလေး ခေါင်းခု တင်ရင်း ရေချမ်းစင်က ရေအိုးနှစ်အိုးကို သွားဖြည့်ကြရပါသည် ။ သော က်ရေအိုးကြီး နှစ်လုံးကို အိုးကလေးနှင့် ခြောက်ခါလောက် ကဲ့ဖြည့်ရသ ည် ။ ကျွန်မတို့ ရေခပ်သည့် အိုးငယ်ကလေးတွေက ရန္တပိုရွာထွက်ဖြစ်ပြီး ကျောင်းသဒမ်း (ကျောင်းသားထမ်း) အိုး ခေါ်ကြပါသည် ။ ဆယ်နှစ်၊ ဆ ယ့်နှစ်နှစ်အရွယ် ဘုန်းကြီးကျောင်းသားများ ထမ်းနိုင်သည့်အရွယ် အိုး ကလေးကို တင်စားခေါ်ဝေါ်ခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

"ရေအကျိုးဆယ်ပါး မတောင်းဘဲ ပြည့်သယ်ဟဲ့ ငါ့မြေးရဲ့ ‘သက်ရှည် ဆင်းလှ၊ ချမ်းသာရ၊ ဗလဉာဏ်ပညာ၊ စင်ကြယ်သန့်ရှင်း၊ ကျော်စောခြင်း၊ ခပင်းခြွေရံကာ၊ ရေမငတ်ငြား၊ လျှင်မြန်သွား ဆယ်ပါး ရေကျိုးလာ’သဲ့တော်။ အမေကြီးတို့ မရှိသဲ့ နောက်တောင် ရေလှူဖို့ ရေဖြည့်ဖို့ မမေ့ကြနဲ့ ။ ဘုရားရှင်ကတောင် ထာဝရကုသိုလ်လို့ မိန့်တော် မူသဲ့ဟာ ရေတစ်ပေါက်ဆီး တိုက်လိုက်ရသဲ့ ကုသိုလ်လောက် အေးမြ သာ ဘယ်ရှိလိမ့်မတုံး။ ရေဖြည့်တော့လည်း မေတ္တာပို့ပြီး ဖြည့်၊ သောက်ကြပါ သုံးကြပါ အမောအပန်း ပြေကြပါစီလို့ မေတ္တာပို့ ကြား လား ငါ့မြေး"

နောင်အခါ ကျွန်မ ရွာပြန်ရောက်တိုင်း ရသာညောင်ပင်ရိပ်အောက်က ရေချမ်းစင်ကလေးကို ရေဖြည့် ကုသိုလ်ယူလေ့ရှိသည်။ အိုးတွေက နှစ်စဉ်လဲလှယ် လှူဒါန်းကြသော်လည်း ရေချမ်းစင်ကလေးက ဟောင်းနေပြီ။ ရေချမ်းစင်ကလေး၏ သက်တမ်းပင် မနည်းတော့။ ရေချမ်းစင်ကလေးမှာ ရေဖြည့်ဖို့ အမြဲသတိပေးတတ်သော အမေကြီး မရှိတော့သော်လည်း ရေအိုးကလေးတွေမှာ တော့ နေ့တစ်ခုဝ ပြည့်အိုးပြည့်ရှိနေဆဲ။ သည် ယဉ်ကျေးမှုက ပျောက်ပျက်မသွားနိုင်။ မြန်မာရှိသရွေ့ သည် ဓလေ့ ရှိနေပါလိမ့်မည်။

ပြီးခဲ့သည့်နှစ်က ကျွန်မ ရွာကိုပြန်တော့ အရှေ့ကြည်းတောတန်း မြစ်ဝေးရွာတွေမှာ နေကြသော ဆွေမျိုးတွေဆီ ရောက်ခဲ့ပါသေးသည်။ ရွာအကူးလမ်းမှာ ကျီးပင် အင်းခြောက်ကြီးကို ဖြတ်ရသည်။ လမ်းတစ်လျှောက် ရွာဆက်မပြတ်သော်လည်း ကျီးပင်အင်းခြောက်အင်းကောကြီး နားမှာ တော့ ရွာတွေမရှိ။ နောက်ထပ် ခရီးတစ်တိုင် (၂ မိုင်) လောက် လှည်းဆက်စီးမှ ရွာခြေကို ပြန်မြင်ရသည့်နေရာ ဖြစ်သည်။ သည် အင်းခြောက်ကြီးနားမှာ ရှေးခေတ်လက်ရာ သောက်ရေအိုးစင်ဟောင်းကြီး ပြိုပျက်နေတာ လှည်းပေါ်က လှမ်းမြင်ရပါသည်။ ရေအိုးစင် အုတ်သားတွေပင် ပေါ်နေကာ တစ်စိတ်စာလောက် ပဲ့ကျနေပါပြီ။ နဖူးစည်းဖောင်းပေါ်မှာ တော့ ရေအိုးစင်တည်သည့် နှစ် ၁၂၄၇ ဆိုသည့် ခုနှစ်ကို ဖတ်လို့ ရသေးသည်။ ၁၂၄၇ ခုနှစ်ဆိုတော့ သီပေါမင်း ပါတော်မူသည့် နှစ်ပေါ့။ ဒါဆိုရင် အနှစ်တစ်ရာတောင် ကျော်ပြီပေါ့။ ကျွန်မ တွေးကြည့်နေခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

ကျွန်မတို့ ကလေးဘဝတုံးကတော့ သည် ရေအိုးစင်ကလေး ရောက်လျှင် နွားတွေကို တောင့်ထားရင်း လှည်းရပ်ကာ ရေသောက်ကြမြဲ။ မြေအိုးတုပ်ကြီး နှစ်လုံးဖြင့် သောက်ရေအမြဲတမ်း ရှိနေတတ်သည်။ ‘အဲ

သာ ဘိုးသော်နဲ့ ဘွားပန်းရုံကောင်းမှု ရေချမ်းစင်ပေါ်တော်'ဟု အမေကြီးက ရေသောက်ရင်း မေတ္တာပို့ရင်း အမှတ်တရ ပြောတတ်သည်။ ။ ဘိုးတော်နှင့် ဘွားပန်းရုံကို ကျွန်မ မသိ မမီလိုက်သော်လည်း သည် သောက်ရေအိုးကြီးတွေထဲကို ရေလာဖြည့်တတ်သည့် ဘဖိုးအုံနှင့် အမေကြီးသတို့ ကိုတော့ ကျွန်မ ကောင်းကောင်း မှတ်မိပါသည်။ ။ အသက်အရွယ် အတတ် မမှန်းနိုင်သော်လည်း အရွယ်တွေကတော့ အိုရှာကြပြီ။ ရွာမနီး၊ လူသူလေးပါးမနီး ခပ်လှမ်းလှမ်းက သရက်ပင်အုပ်ကြီး အောက်မှာ သရက်ပင်စောင့်ရင်း ရေကုသိုလ်ယူကြရှာသော အဘိုးနှင့် အဘွား အခုတော့ မရှိရှာကြတော့။ ဘဖိုးအုံတို့ မရှိကြသည့်နောက် ခရီးသွားလှည်းကြိုတို့က ရေပုံးတွေ တင် လာပြီး ရေဖြည့်ကြပါသေးသည်။ ။ အခုတော့ ရေအိုးစင် အလှူရှင်လည်း မရှိတော့။ ရေကုသိုလ်ရှင်လည်း မပေါ်တော့။ ရေအိုးစင်ကတော့ ငုတ်တုတ်ကြီး ရှိနေဆဲ။ တစ်ချိန်က သည် နေရာမှာ လူတွေ လှည်းတွေ ရပ်နားလေ့ရှိသော်လည်း အခုတော့ ကျော်ဖြတ်သွားခဲ့ကြပြီ။

သည် တော့မှ ရေချမ်းစင်ကလေး၏ တန်ဖိုးကို ကျွန်မ ပိုပြီး နားလည် သဘောပေါက်ရ ပါသည်။ ။ ရေချမ်းစင်ကလေး တည်သည့် ဒါနအလှူရှင်နှင့် ရေအိုးကလေးတွေထဲကို ရေအေးအေးကလေး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စေတနာအလှူရှင် နှစ်ပါးဂဟေဆက်ပါမှ သောက်ရေချမ်း စင်ကလေး တည်တန့်နိုင်တာမျိုး မဟုတ်ပါလား။

"ရေခပ်ရေလောင်း၊ ရေကြောင်းမြောင်းမှ ၊ လူကျောင်းဇရပ်၊ မဏ္ဍပ်ကနွား၊ ကမ်းပါးတစ်ခွင် ရေအိုးစင်နှင့်"

ဆိုသည့်အဖွဲ့ကို ကျွန်မ သတိရလိုက်မိပါသည်။ ။ ရေချမ်းစင်ကလေး ဆီက ရေတစ်မှုတ် သောက်လေတိုင်း ဒါနရှင် စေတနာရှင်တွေကို 'ရေ

လိုအေးလို့ ပန်းလိုလန်းပါစေ'လို့ ကျွန်မ အမြဲ ဆုတောင်းမေတ္တာ ပို့သရ
ပါ၏။

(မဟေသီမဂ္ဂဇင်း၊ မေ၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ်)
